

SKYDDSCHEMSTJÄNSTER

för romska kvinnor som blivit utsatta för våld i nära relationer

Vad?

ATT BEMÖTA OCH HJÄLPA ROMER PÅ SKYDDSCHEMMET

Romska kvinnor möter likadant våld i nära relationer och inom familjen som kvinnor som tillhör majoritetsbefolkningen. Det är ändå viktigt att identifiera särdrag som anknyter till våldet.

Jämfört med majoritetsbefolkningen är tröskeln för att ansöka om besöksförbud eller göra en polis-anmälan högre för romska kvinnor.

Varför?

DET ÄR VIKTIGT MED UTMOMSTÅENDE HJÄLP

Vissa kulturella drag i den romska kulturen kan påverka kvinnors möjligheter att söka och få hjälp. Hjälp av utomstående är viktigt för romska kvinnor, eftersom möjligheterna att få stöd av närstående är begränsade i våldssituationer. Därför är skyddshem och andra stödtjänster av stor betydelse.

Hur?

BEAKTA KULTURELLA FRÅGOR

Romska klienter bemöts framför allt som klienter, på samma sätt som alla andra. Det är ändå bra att beakta kulturella frågor. Du kan fråga av klienten hur hon själv vill att den egna kulturella bakgrunden ska beaktas, och det lönar sig att ta upp alla oklara frågor.

Det kan vara svårt för en romsk kvinna att berätta för sina närstående om det våld i nära relationer och inom familjen som hon upplevt. I den romska kulturen är våld i parrelationen en angelägenhet som rör samfundet. Släkten kan ingripa i situationen, om det framgår att en kvinna upplevt våld.

Kvinnorna är oftast medvetna om vilka konsekvenser deras agerande och beteende har, och de försöker undvika konsekvenserna så långt som möjligt.

BRA ATT VETA OM DEN ROMSKA KULTUREN

- Det är opassande att berätta om familjens angelägenheter och problem utåt. Att berätta om problem förolämpar också släktens heder, vilket kan få långtgående konsekvenser.
- Seder som anknyter till respekt för äldre människor påverkar framför allt i det fallet att det samtidigt bor romer i olika åldrar på skyddshemmet.
- Seder som anknyter till hygien påverkar också boende, tvättning och toalettbesök. Yngre personer använder inte duschrum och toaletter om de äldre är närvarande.
- Att en romsk klient inte vill tala om saker som generar betyder inte att klienten är ovillig att samarbeta, utan är ett beteende som hör till den romska kulturen.
- Sexualitet upplevs som generande.

VÅLDET KAN FÅ DRAG AV FÖRFÖLJELSE

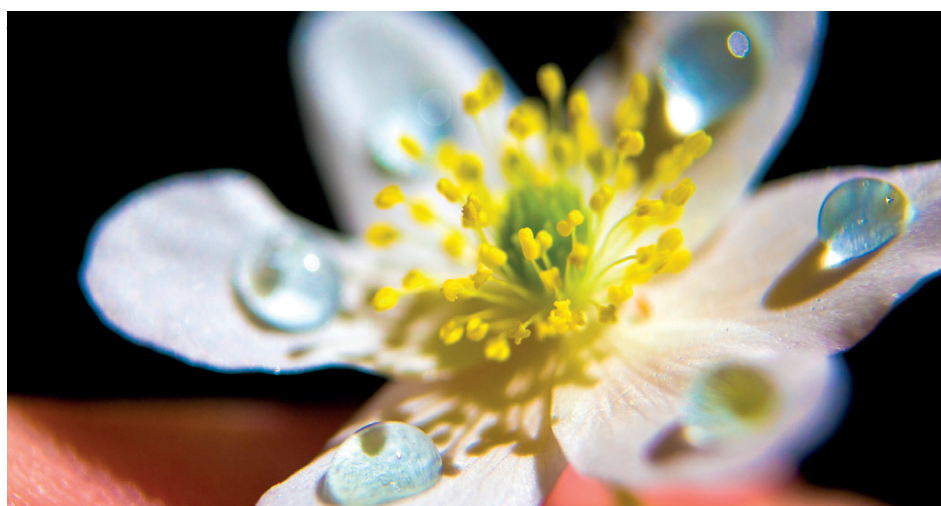
Förföljelse avser

- Upprepad, icke önskad kontakt, att någon följer, observerar och hotar, vilket orsakar rädsla och ångest hos den som är föremål för förföljelsen.
- Förföljelse föregås ofta av våld i parrelationen.
- Gemenskapen i samfundet och mannens rätt till barn kan ibland öka risken för förföljelse.
- Den person som förföljer en romsk klient är inte nödvändigtvis dennas make.
- Förföljaren kan också vara makens släkting eller också kan flera släktingar vara förföljare.
- Också en misshandlad kvinnas närstående kan vara föremål för förföljelse.

Förföljelse är ett brott
(Strafflagen 25 kap. 7a §)

BEAKTA KULTURELLA SÄRDRAG

- Kom ihåg att individuella och familjespecifika situationer skiljer sig från varandra. Även den romska kulturen är i ständig förändring. Det är viktigt att alltid söka en individuell lösning på situationen.
- Kom ihåg att kulturella särdrag inte är orsaker till våld.
- Ta inte för givet att en romsk kvinna får den hjälp och det stöd som hon behöver av sin familj eller sitt samfund.
- Gör vid behov en riskbedömning av trakasserier och förföljelse. Bedömningen kan användas i alla situationer som anknyter till förföljelse eller trakasserier. Blanketten ska alltid ifyllas om förföljelse eller trakasserier förekommit fler än två gånger eller om klienten är mycket rädd.
- Gör vid behov en karta tillsammans med klienten över personer som har en koppling till problemet eller på grund av vilka klienten känner sig hotad.
- Kom ihåg att en romsk kvinna kan behöva ett tillfälle att fly våldet till en annan ort.

BARNENS STÄLLNING VID SEPARATION OCH I VÅLDSSITUATIONER

En romsk kvinna kan vara rädd för att förlora sina barn. Rädslan kan hålla kvinnan kvar i ett våldsamt förhållande.

I den romska kulturen har mannen rätt att besluta vem som får ta hand om barnen efter en separation. Enligt traditionen tillhör barnen mannen och mannens släktingar, men det går också att avtala om att barnen blir kvar hos kvinnan.

Fäst särskild vikt vid barnens situation och behov av hjälp. Ett barn kan ha sett och hört mycket våld. Berätta för klienten om våldets effekter på barn.

Ibland kan en del av klientens barn ha blivit kvar i hemmet eller bo hos mor- eller far-föräldrar. Diskutera barnens situation med klienten. Barnskyddets uppgift är att kartlägga situationen för de barn som bor någon annanstans.

Skyddshemmets personal kan erbjuda sig som stöd för klienten i samarbetet med barnskyddet.

MER INFORMATION

www.thl.fi/skyddshemstjanster

www.thl.fi/kasvunkumppanit > työn tueksi >

Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyö (på finska)

KONTAKTINFORMATION

Helena Ewalds

utvecklingschef, Statens tjänster, Andra specialtjänster

Joonas Peltonen

specialist, Statens tjänster, Andra specialtjänster

fornamn.efternamn@thl.fi

Institutet för hälsa och välfärd THL

www.thl.fi • twitter.com/THLorg • facebook.com/thl.fi